

Tagasi-ja edasivaade majanduses ja hariduses

Robert Kitt
Veebruar 2019

Eesti majandusareng viimase 20a jooksul

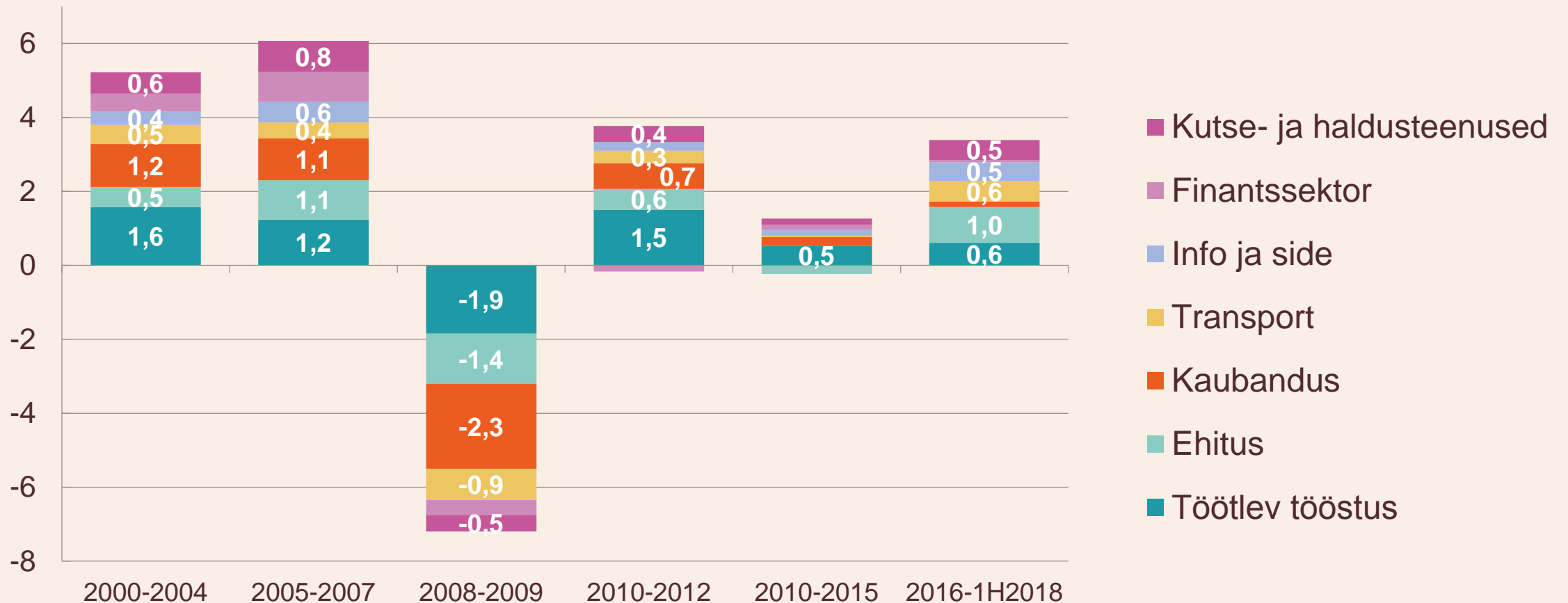

Kokkuvõttes: kuidas läheb meie Eestil täna?

- Eesti majanduskasv on laiapõhjaline, viimastel aastatel on hoogu juurde andnud tööstuse elavnemine kogu Euroopas
- 80% Eesti SKPst tuleb ekspordist ja see kasvab endiselt tugevalt
- Meie peamistel sihtturgudel läheb hästi, paremini läheb sellest tulenevalt ka meie ettevõtetel, Venemaa osakaal kahanes, nüüdseks taastunud
- Kohalikule turule tootjad saavad tuge tarbija kindlustundest ja tugevast sisenõudlusest,
- Kokkuvõttes – korraliku majanduskasvuga sihtturud on, nõudlus meie kaupade järele on nii mujal kui kodus, toimivad tarneahelad on
- Kas meie ettevõtted suudavad head keskkonda maksimaalselt ära kasutada? Mis neid aitaks?

Majanduskasv on laiapõhjaline

Panus SKP kasvu, protsendipunkti

Mis on meie tugevused?

- Laiapõhjaline ja paindlik majandus
- Ellu jäävad need, kes rehkendavad kiiresti ümber – meie ettevõtjate paindlikkus on meie trump
- Ärimudelid muutuvad ajas keerukamaks, võidavad nutikamad, kes oskavad võtta üle tarneahelas järgmise ärimudelid, kiirelt automatiseerida
- Hajutatud majandus on viinud laiapõhjalise jätkusuutliku majanduskasvuni – meie Nokia on Nokia puudumine
- Oleme saamas odava tööjõu maast spetsialiseerunud tööjõu maaks

Mis on meie mured?

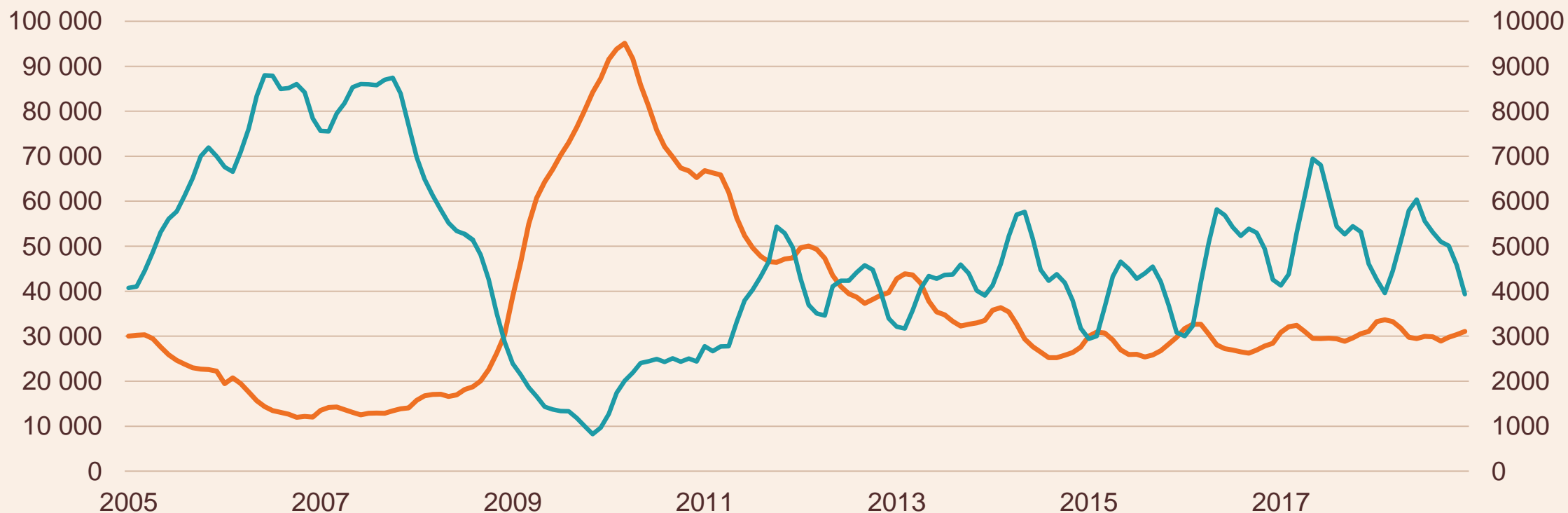
- Üheaegselt tööjõu puudus ja tööpuudus (või alamakstus) spetsiifilistes, haavatavates sihtrühmades
- Vähem paindlikud ärimudelid väga tugeva surve all jätkuva palgasurve tõttu
- Rohkem paindlikud ärimudelid automatiseerivad, aga sellega kaasneb tööpuuduse kasv haavatavate madalama kvalifikatsiooniga töötajate seas
- Kuidas hoiame Eesti majanduse ja kultuuriruumi pikaajalist jätkusuutlikkust – milline on kriitiline hulk kultuurikandjaid, kuidas aeglustada väljarännet ja soodustada intelligentset sisserännet?

Tööpuudus vs tööjõupuudus:

iga töökuulutuse kohta 10 töötut

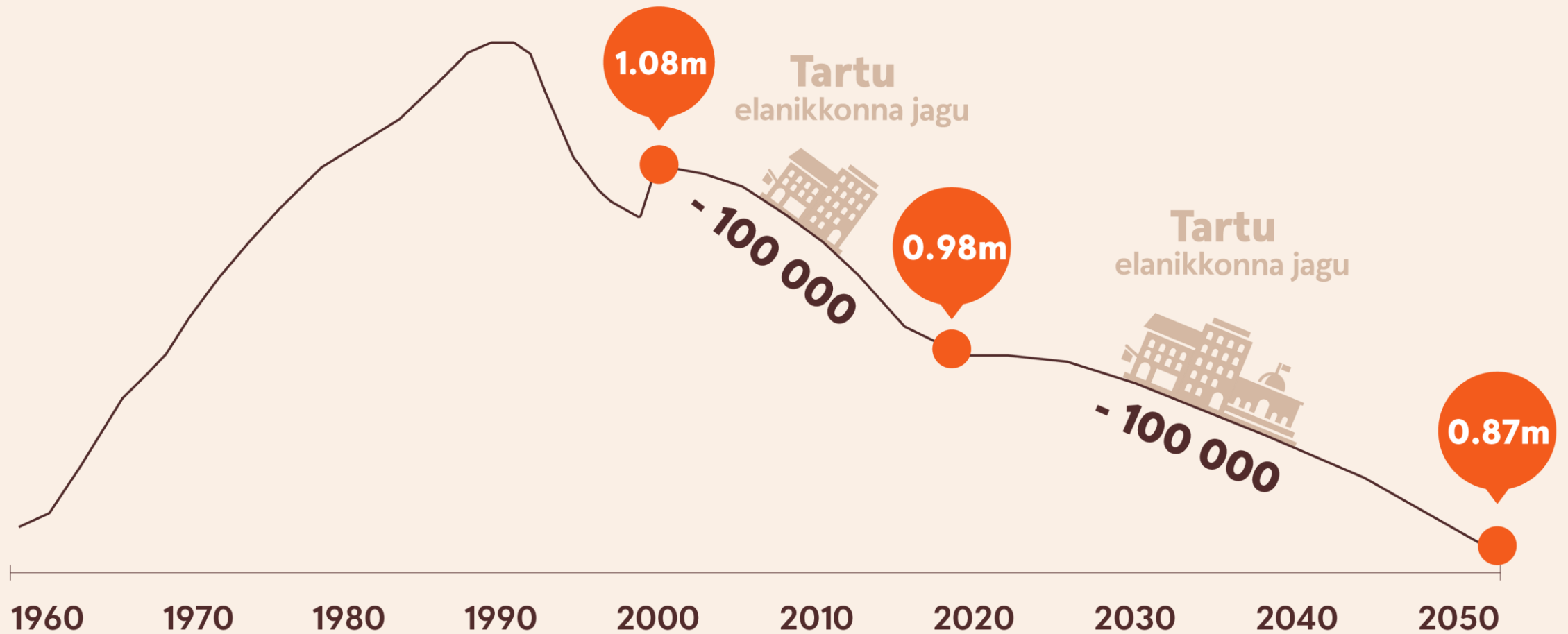
Töötute arv

Vakantside arv, 3-kuu keskmine

Allikas: Töötukassa

Eesti tööealine elanikkond (15-74 aastased)

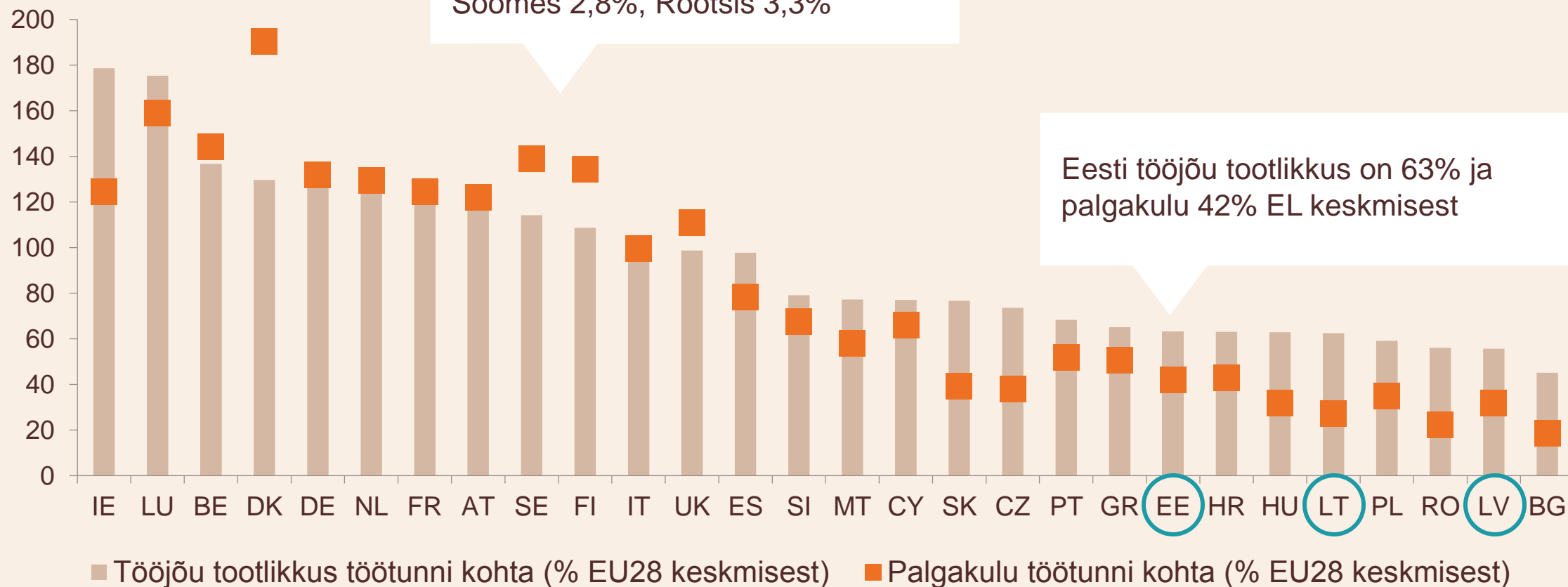

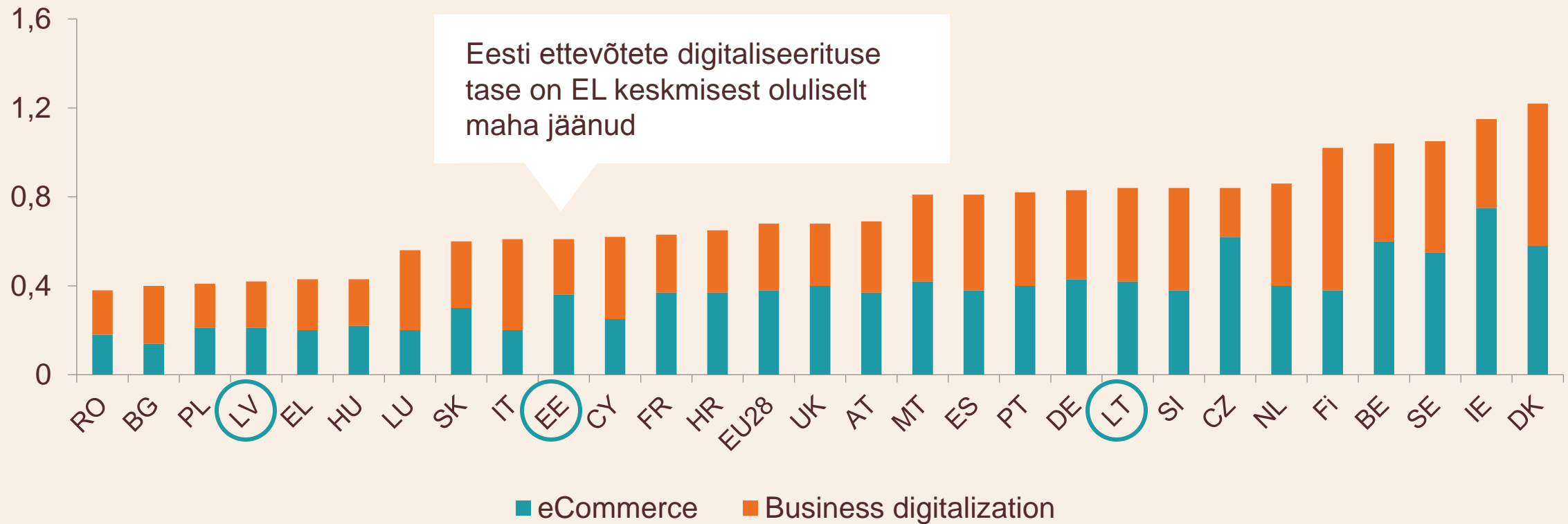
Eesti väljakutse:

Oleme ammendanud pea kõik vabad
tööjõuressursid, aga teadmispõhise majanduse
ja tööstuse digitaliseerimise vallas on pikk
teekond minna

Tootlikkuse ja T&A kulutuste vahel otsene seos. Eestis 1,3% SKPst, Soomes 2,8%, Rootsis 3,3%

Eesti tööjõu tootlikkus on 63% ja palgakulu 42% EL keskmisest

Eesti ettevõtete nõrkusteks on andmete elektroonilise jagamise (ERP), sotsiaalmeedia ja RFID tehnoloogia vähene kasutamine

Jätkusuutlik majanduskasv on võimalik ainult läbi sisemiste investeeringute

- Investeerida on vaja uutesse tehnoloogiatesse ja inimeste kompetentsi
- Võtmesõnaks on ettevõtluse ning teaduse lähendamine läbi ühiste eesmärkide – kuidas koostööd soodustada?
- Teaduse ja arenduse rahastamine – kas see on piisav ja kuidas tagada jätkusuutlikkus?
- Aastal 2020 vähenevad Euroopa Liidu abirahad. Välisabi kahanemise mõju sõltub selle raha eelneva kasutuse mõistlikkusest
- Kas oleme uueks olukorraks valmis? Kuidas oleme investeerinud teadusesse täna – kas läbi õppehoonete või loodud inimkapitali?

Veidi veel teaduse ja ettevõtluse koostöökohtadest

- Ülikoolidel on duaalne roll olla teadusasutus ja rahvamajanduse spetsialistide koolitaja. Mõlemad rollid on võrdselt olulised.
- Peame vältima äärmusi kõrghariduses!
- Lähendame jõuliselt (rakendus)teaduse ning ettevõtluse struktuuri
- Viime kodaniku vastutuse ka tudengini eriala valikul
- Tuleviku erialade kujundamisel suurem koostöö tööandjate ja ülikoolide vahel
- Teadus- ja arendustegevuse jätkusuutliku rahastamise kindel plaan B

Mida me peaksime tegema Eesti kestlikkuse hoidmiseks?

- Efektiivsus, kiire otsustamine ja lühike võimudistants on meie eelised – ärgem unustagem seda!
- Hoiame oma paindlikku riiki, ettevõtlus- ja teadusvabadust, ärme loo (vali) rohkem institutsioone ja otsustajaid, rohkem tsentraliseeritust
- Ärksamat meelt – Eesti kultuuri ja keele säilimine algab isikliku vastutuse tunnistamisest. Meil kõigil on võimalusi panustada.
- Akadeemia ja ettevõtjad – otsige enam koostöövõimalusi, looge sidemeid, olge kursis teineteise tegemistega
- Rohkem praktikavõimalusi ja suhtlemiskohti reaalse ettevõtlusega õpilastele ja tudengitele
- Rohkem teaduse loodud intellektuaalse kapitali nutikat kasutamist Eesti ettevõtluses

Swedbank on üle 12 aasta investeerinud aega ja raha muutusteks Eesti hariduses

- Noored Kooli
- Tagasi Kooli
- Kick Start
- Töövarjupäev
- Koostöö ülikoolidega

Swedbank

